

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegközt és nyílttér 1-50 Dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK” szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

VII. Évf.

Murska Sobota, 1928. február 26.

9. Szám.

Munkaalkalom.

Lassanként kitavaszkodunk, jó lesz egy kicsit körül nézni a portán. Egész télen át egyebet sem tettünk, csak fogyasztottuk a készletet, nem szereztünk semmit sem, nem csuda, hogy fogyatékán vagyunk mindennek.

A legnagyobb hiányt a láda-fia mutatja, mert bizony az üres; — az utolsó dinárokat is elvitte a posta, mert kikellett fizetni a csekkeket, különben meglátogatott volna az adóvégrehajtó! Hát, bizony ezt valahogy pótolni kell, mert hiszen pénznélkül mai nap-ság nem lehet meglenni még egy óráig sem!

De hát, Istenem, miből pótolja a szegény ember ezt a pénzbeli hiányosságát mikor nem igen akad rá módja? Nálunk — Prekmurjában keserves kérdés ez! Pedig a mi néptünk szorgalmas, munkabíró, nem válogatja a dolgot, csak keresethez jusson! Láttuk eddig is, hogy mily tömegesen mentek részes munkára minden évben, elfogadtak szegények minden feltételt, csak hogy egy kis keresethez juthassanak. Messze vidékre keltt menniök a munkaalkalom után, felsegítettek egy-egy vállalkozót, míg maguk szerény napszámukkal alig csak a mindennapi kenyeret keresték meg. De mentek a dologra, mert kénytelenek voltak vele, itthon, nem volt, — nincs munkaalkalom!

Tudjuk, hogy aki tehet, az elment messzire, a tengeren túlra, hogy reménybeli keresményével felsegítse itthon hagyott családját. Szomorú dolog ez; de még mindig nagy szerencse, ha a tervek valóra válnak.

Ami munkaalkalom nálunk kínálkozik, az elenyészően kevés Prekmurje számára. Így a Ledava ásása, meg egy rövid útvonal kiépítése, Radmozsancitól—Turniscséig, bizony nem sok keresetet nyújt, de mégis valamit. Csak bár ezt is úgy kezelnék, hogy ne csúszna bele egy kis kapitalizmus, hanem az erre a munkára szánt pénz mind a munkások kezébe jutna. Mert aki dolgozik az csak a felét kapja a munkadíjnak, a többi vissza marad a

POLITIKAI ÉLET.

Olasz- és Franciaország.

Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Mussolini Rómában tárgyalásokat folytatott a francia nagykövettel, mely tárgyalások igen előzékeny és békekészes hangon folytak. Mussolini Franciaországnak szövetséget ajánlott, de londoni hírek szerint ennek a szövetségnek főfeltétele az volna, hogy Franciaország biztosítsa a Balkánon Olaszország hegemoniáját — befolyását; — továbbá, hogy igérje meg, hogy nem fog szövetséget kötni Németországgal, — ha Olaszország Ausztriában akarja törekvéseit érvényesíteni.

Románia.

A román nemzeti parasztpárt az ország több nagyobb városában forradalmi jellegű gyűléseket tart sok ezer emberjelenlétében, s mindenütt a mostani, Bratianu kormány távozását követelik. Legutóbb Krajovában tartottak nagy gyűlést, melyen több mint tizezer ember vett részt Maniu Gyula, a párt vezérének szervezése mellett. A nemzeti mozgalom már annyira van szervezve, hogy azon családok részére, kiknek feje a kormány

nagyvállalkozónál. A munkás persze még fizesse legalább fele részben a betegségyelzőt is.

Lehet, hogy a vállalkozó sokat vissza fizet adóban, de talán mégis lenne rá mód, hogy a munkálatokra szánt költség a mennyire lehet, azoknak a kérés tenyerébe kerüljön, akik ásóval, nem pedig ceruzával dolgoznak a Lendava folyó sáncain!

Nem irigyeljük senkitől sem igazságos keresetét, csak azt akarjuk jelezni, hogy nem méltányos oly módon kezelni valamely munkálatot, hogy már maga a felállított rendszer a tényleges munkát végző kézinapszámot rövidítse meg!

Igaz, sajnos, ma az a helyzet, hogy a munkabért, — pláne, ha egy kis állandó keresetről van szó, — annyira le lehet szórítani, hogy az alig felel meg egy rendes napszámoknak. Mi ennek az oka? Az, hogy sokan szeretné-

elleni küzdelemben elesik, — alapot tétesítettek, melyből pénzbelileg támogatni fogják őket.

A kormánypárt ellengyűléseket tart csendőri fedezet mellett, melyeken a maga igazát védi.

Titulescu román külügyminiszter igen meg van elégedve római utjával. Szerinte Romániát Olaszország védi meg Magyarországgal ellen, — Oroszország ellen pedig a Csehszlovák köztársaság védi. Románia hű akar maradni a kisantanthoz és kész mindent megtenni, hogy Róma és Beograd között javuljon a helyzet.

Németország és az Egyesült Államok.

Németország és az Egyesült Államok között nemsokára döntőbírósi szerződés jön létre, amely nagyjában ugyan az lesz, mint amilyen szöveget az Egyesült Államok kormánya Angliának és Japánnak küldött.

A Népszövetség márciusi ülése.

A március ötödikén kezdődő ülészak legfontosabb pontja lesz a szentgotthardi affér. A kisantant

nek dolgozni, de nincs munkaalkalom. Tehát minden lehetséges feltételt elfogadnak, csak hogy dinárt lássanak. Ma az iparos is elmegy napszámba, mert ott legalább készpénzt kap, míg a műhelyében hitelben kell dolgoznia s azt nyeri igen gyakran, hogy még maga is adósságot csinál a munkája mellett! Fizetni valója pedig van bőven!

Az ilyen nagyobb munkáknál az intéző köröknek mindig azt kell nézniök, hogy a pénz oda jusson, a hova szánva van, a kézinapszámos kezébe, mert a becsületesen teljesített napszámos munka megérdemli a méltányos díjazást.

A munkás pedig legyen megelégedett! S hogy az lehessen, ne kelljen azzal a tudattal verejtékeznie munkája közben, hogy az ő keservesen megszolgált munkadíjának egy részét tőle illetéktelenül elvonták. Pr. M.

kormányai vizsgáló bizottság kiküldését fogják kérni Magyarországra s ennek az indítványnak valószínűleg lesz többsége, habár bizonyos, hogy Németország, Olaszország, Anglia, Kanada és Japán képviselői ellenezni fogják a kisantant javaslatának elfogadását.

Szóba kerül még a magyar-román optáns per is, melynek a tárgyalása decemberről maradt vissza a román külügyminiszter betegsége miatt.

Olaszország és az Egyesült Államok.

Olaszország wassingtoni nagykövete, Martino gróf, Mussolini megbízásából döntőbírósi szerződést ajánlott fel az amerikai Egyesült Államoknak. Hír szerint az olasz kormány kezdeményezését kedvezően fogadták s a tárgyalások legközelebb megindulnak valószínűleg Wassingtomban.

Németország.

A német birodalmi gyűlést a jövő héten akarták felosztatni s az új választások március hónap huszonötödikére kitűzni Németországban. Hindenburg maga is kijelentette, hogy alkalmazkodni kíván a parlamenti pártok kívánalmaihoz.

Mindazon által sikerült a felosztatást új munkaprogram alapján március 31.-ére elhalasztani.

Politikai szemle.

A politikai válság — hosszú huzavona után — végre elintézettnek tekinthető, a mennyiben Vukicsevics volt miniszterelnök és Davidovicsnak, a koncentrációs ellenzék vezérének sikerült bizonyos forma szerint meg egyezniök. Volt ugyan sok szó arról, hogy új választások fognak következni, ha a pártok a kibontakozásnak semmiféle módját nem találják meg, de végre az összes parlamenti pártok beláták, hogy a mostani időszak, — mikor az ország egy részének lakossága éhezik, — az egész országban pedig a gazdasági viszonyok súlyosak, a választások kiírása nem lett volna célirányos.

Az új kormány tehát megalakult a régi alapon. A demokrata klub egyhangulag beleegyezett Dávidovicsnak a miniszterelnökkel való megegyezésébe. A sokat vitatott belügyi tárcát, hogy a radikálisoknak, mint a demokratáknak meglehessen felette a kellő felügyeletük, a harmadik kormányt támogató pártnak a szlovén néppártnak adták s így lett Korosec Anton személyében az országnak pappbelügyminisztere. Közoktatásügyi miniszter Grolt Milein demokraia lett; míg Marinkovics Péra építésügyi miniszter. A radikális miniszterek közül Szubotics Dusan igazságügyminiszter és Obradovics Dragomir vallásügyminiszter kimaradtak. Igazságügy miniszter Mhetics Koszta, vallásügyminiszter; Vujašics Milorád, Radovics Cséda eddigi belügyminiszter pedig szociálpolitikai miniszter lett.

Az így megalakult kormány tehát ebben az összeállításában várja az időpontot, mikor is az esküt öfelsege kezébe letegye.

Látható tehát, hogy a parasztdemokrata koalíció — Radics és Pribicevics — vezénylete alatt s kormányban nincsen képviselve. Minthogy pedig merültek fel az utolsó órákban olyan jelenségek, melyek kívánatosá tennék különösen a horvátoknak részvételét a kormányban, mert őket sok fontos kérdés érinti, a radikálisok és a demokraták közös elhatározással még egy kísérletet tesznek, hogy Radicsékat a kormányba bevonják, s nekik benne helyet csináljanak.

Mint hogy Radics ép ekkor nem tartózkodott Beogradban, tehát Pribicevics kapott az udvarhoz meghívást audienciára, ami meg is történt s Pribicevics megjelent egy három óras kihallgatáson a királynál.

Ismeretes azonban Radicsnak és Pribicevicsnek együttes szilárd elhatározása, melyszerint olyan kormányban, melynek Vukicsevics lenne az elnöke semmi körülmények között részt nem vesznek, tehát ettől a kihallgatástól kedvező eredmény nem várható.

A helyzet tehát az, hogy ha Radics — kit sürgősen hívtak Beogradba — a kormányba való belépésre a felszólítást nem fogadja el, akkor a már összeállított kormány végleg megalakultnak lesz tekintendő s az esküt le fogja tenni.

Lázár népe.

Bennem van a régi átok,
(Lázár népével, kiáltok!)
Magamat érte emészttem
Jaját, jajgatni segítem,
Miért? én magam sem értem!

Ha indulnának a Kövek
Hogy engem összetörjenek
Lábaim megrögziteném
Mellem, pörén kifeszíteném,
Várnám: — Ki jönne én velem!

(Ha) hívom őket, (süket fülek)
Akár az Ég, menydörögjek;
Nem hallák meg a dalom:
Pedig csak ezt, akarom!
— Csak nekik szól a dalom!

Hát induljatok meg — Kövek!
(De), meg ne nyiljatok — Egek!
Mert ha jó, az inség — éje:
Ne jöjjön a hajnal Fénye,
Aludj; Lázár rongyos Népe!

Látni szeretnélek.

Már újra megint elfogott a vágy,
Látni téged: Látni szeretnélek!
Ó, jöjj elő, titkos magányodból,
Mutasd meg, ó, szép magadat, kérlek!

Vagy jöjj, hozzám hajnalhasadáskor,
Titkon, csendben, majd a kakasszóra
(Vedd le rólam a takarót szépen . . .)
Várlak, jöjj el, egyetlen egy szóra!

Bár csókkodat szomjuhozza lelkem
Nem kívánom, hogy megcsókölj engem,
Csak engedd, hogy örjítő szerelmem
Csókját kicsi kezre leheljem.

Ki ismer engem?

Igaz gyöngy, nemes fém,
Ritka kincs, de igaz fény!

Szavam ilyen,
Lelkem ilyen,
Ilyen vagyok egészben
— Én!
Igy akarom, — ilyen legyen:
Errefelé, nálunk minden!
(Ha megnémultak hazug szájak
Megigazul, minden itten!)
— SAS. —

Arany máringó.

Sárga rigó magasra száll
Mint a többi dalos madár,
Azt dalolja fent az ágon
Sok a huncut e világon.

Hamis ember, mint a róka,
Sárga rigó kidalolja;
Elénekl, amit látott,
Ravasztságot, gonosztságot.

Vannak, akik prédikálnak
Tisztságot a világnak,
Maguk gyakran nem mosdanak,
Szegény előtt elfordulnak.

Biró, aki itél földön;
Bankár, aki pénz ad kölcsön,
»Le a bórrel« — a jelszavuk,
Mi pedig az igát huzzuk.

Kereső és fiskális,
Vásári kofa és bális,
Mind becsapnak, ne higyl nekik,
Sárga rigók ezt éneklük.

Pütyölj és zengj sárga rigó,
Énekelj el, nincsen így jó.
Ember teremts, szebbet, jobbat,
Ne hamiskodj, olyan sokat.

Óh te kedves, sárga rigó,
Hogyha eljön a május hó,
Cseresznyét látsz, ugye hallgatsz,
Örölsz, ha beleharaphatsz!

Ja! a gyomor ez az éhes,
S ha nem volna oly sok kétes,
Akkor bizton járna lábom,
Jobb utakon, jobb csapákon.

Óh ti sokak hamis lelkek,
Nem félték, hogy rátok lelnek?
Lesz még idő, zeng a rigó,
Ezt büntesd meg igaz bíró!
RUZSA FERENC.

HIREK.

— Murska Sobota. Az itteni sokolgyelet; 1828. febr. 16.-án előadott egy érdekes és mulattató szindarabot a »LUMPACIJ VAGABUNDA«. Az előadás igazán elsőrendű volt és fölötte sikerült. A színtér kicsinynek bizonyult és sok kíváncsi nézőnek el kellett mennie. Haliani, hogy az előadás 1928. márc. 1.-én esti 8 órakor megismétlődik. — Adoljuk mindenkinek, aki szereti a tanulságos és víg mulatságot, hogy nézze meg az érdekes előadást; nem fogja megbánni.

— Egyházi hír. Szakovics József turniscei plebános betegségi okokból a plebániáról lemondott s így ezen állás megüresedett. Míg a plebánia betöltésének ügye eldől, a maribori püspök a jelenlegi turšči káplánt, Greif Jánost nevezte ki adminisztrátorrá.

— Gazdát cserélt a turniscei plebánia lak. Az ősrégi turšči plebánia lak gazdát cserélt. A fáraház és a hozzá tartozó terjedelmes beltélek el lett adva százharmincháromezer dinárért és a maribori »Iskola növéreke« — birtokába került. — Ugy hírlik, hogy az iskola növérekek Turnisceén nagyobb szabásu terveik vannak, amennyiben kisdud óvodát, leánynevelőt stb. akarnak szervezni. — Most Turnisceén az eladott fáraház árából új plebánia lak fog épülni a templom mellett s így egy régen vajudó kérdés fog megoldást nyerni s a plebánia ház a templom közelébe kerül. — Az apácák addig tehát nem költözködhettek új lakhelyükre, míg a régi fáraház céljaiknak megfelelően átalakítva nekik átadható nem lesz, s az új plebánia fel nem épül.

— Tenyészapaállatok vizsgálati napjait a murska sobotai szeski poglavar 1928. febr. 9.-iki kolettal 1766/1 szám alatt hirdeti: Murska Sobotán febr. 29.-én 9 órakor az állatvásártéren, Tešanovcin febr. 29.-én fél egy órakor, Kühárnál, Fokovcin febr. 29.-én Grossnál fél négy órakor kezdődnek a vissz-

Legyen világosság.

A Teremtő e szép szavaival kezdem cikkemet, a midőn teremtői munkásságának első napján megteremtette a mennyet és földet, mely után azonnal elmondja: „Legyen világosság!” A világosságot nevezé a nappalnak, a sötétséget pedig éjszakának, éjjelnek.

Ideális dolog lett volna, ha az ember úgy tudta volna intézni dolgait, hogy az éjjeli világításra sohasem lett volna szüksége, hanem nappal, amíg világos vagydon dolgozzék, éjszaka pedig pihenjen. De az életfentartás nehézségei úgy hozták magukkal, hogy az embernek az éjszaka egy részét is fel kellett használnia ahhoz, hogy kenyérét biztosítsa, — hozzátartozóinak élelmét megszerezze — s a családot emberi méltóságához illően el is tartsa.

Nehéz feladat volt ez tűz teremtése nélkül, mikor az első emberek annyira el voltak kényeztetve, mert, hiszen a paradicsomi kor mindent biztosított életük fentartására, életnehézségekről a kezdet kezdetén szó sem le-

hetett. Sok generáció után jutottak oda, hogy a nappal nem volt elég a kenyér megkeresésére.

Mikor azután évszázadok, vagy jobban mondva évezredek után az emberi faj alkatrésze, szóval szervi összetétele gyengült, a közönséges nyers hussal és növényzeittel a szükséges táplálékot nem találta kielégítőnek; kellett, hogy bizonyos gyengébben elkészülő és mégis táplálóbb élelmi szerkekhez nyúljon, készítsen, melyek a gyomor szükségletét is kielégítik, meg a test erejét is fentartják, legalább is olyan nivón, mint ahogy az ő vad törzseiké állott, mert nem minden nép haladott egyenlően előre. Ezt nem is kell mondanom. Egy példa megvilágítja az emberiség történetét, melyet az állatvilágból veszek. A példa így szól: Nézzük a lámák csordáit, amelyek Afrika óriási legelőin vadon élnek; hasonlóak a mi szarvasmarháinkhoz. Ezek közül mindíg az éhesebbek szaladnak előre, amikor már meghízta, az első hátra maradnak; a benszülöttek kiismervén szokásukat, mindig a hátsókat fogják el, mert ezek hízóttak, nekik kedves zsákmányul szolgálnak.

Az első emberek közül is azok lettek először gyomorbetegségek, akik bővebben voltak a vadnak, halnak gyümölcsnek stb.-nek. Ezek azután próbálták, és kiokoskodták, miképen lehetne jobban emészthető dolgokat a gyomornak adni.

Tűzet kéne csinálni, a vadak, halak stb. húsát megfőzni vagy megsütni. Igen ám, de a tűz csinálás nem ment olyan könnyen! Amikor még az ember cölöphéptényeken lakott, valamely nagy tó, mocsár vagy más víz közepén, így védekezve a vad állatoktól, hogy azok fel ne fálják, nehéz feladat volt tűzet csinálni, hetekig, sőt hónapokig dörzsölték a megszáradott fagalyakat, míg abból hosszú, kellemtelen munkával tűzet teremtettek. Az ily tűzet a cölöpházakban nem is készíthették, mert ezek felgyuladtak volna, amiből több lett volna a kárunk, mint a hasznuk. Igenis, száraz helyen készítették az ilyen tűzeket, amelyekből parázst vittek haza kövedényekben, hogy szélvész, eső vagy hó az ő tűzüket meg ne semmisítse. Így jött lassanként az öröktűz és ennek kultusza szokásba.

Kr. sz. e. sőt még után is, az emberek csak négy elemet ismertek, u. m. a föld, víz, tűz és a levegő. Szerintük ezekből lett minden. Oly hatással volt e négy elem az emberekre, hogy imádták őket, isteni erőt tulajdonítottak nekik. Ne menjünk messze; nem tudom biztosan, de valószínűleg nagy hét valamelyik napján, még nálánk is az utak fejeire, keresztútakon, a községek kimagasló helyein, dombokon, patakok mellett, még ma, 1928-ban is gyujtanak tűzeket; »Vidov dán« előtti napon kólot táncolnak a tűz körül. Mind ezen jelenségek nem-e ősi szokások? A tűz hatalmának elismerése, a pogán korból reánk maradt, — talán nem is tudjuk miféle céllal, — vallási szokás. Eonyi volt a bevezetése annak, hogy rátérhessek a civilizált ember ama szükségletére, hogy legyen világosság!

A mi világosságunkat nem is olyan régen szolgáltá, a mécs, fáklya, fagyú és milli féle stearin gyertya, a petroleum, a gáz, legújabbán a villany.

Ezekről röviden a következő számban.
R. F.

glatok. Tišinán márc. 1.-én fél 8 órakor, Cankován márc. 1.-én 10 órakor Voglernél, Rogašovcin márc. 1.-én fél 1 órakor Raffelnél, Gornja Lendaván márc. 1.-én fél 4 órakor Rogánnál, Bodoncin márc. 2.-án 8 órakor, Brezovcin márc. 2.-án 11 órakor Siftárnál, Puconcin márc. 2.-án fél 2 órakor Kühárnál, Moščancin márc. 2.-án fél 4 órakor Zrinszkinál, G. Petrovcin márc. 3.-án 8 órakor, Šalovcin márc. 3.-án 12 órakor Stefanecnél, Pótszemle márc. 12.-én fél 10 órakor [lesz] megtartva. A bikák legalább 1 1/2 évesek a fehér szőrű kanok (más színűt nem fogad el a bizottság) legalább 10 hónaposak legyenek. 80 fedezendő tehénre egy bika, 50 fedezendő kocára egy kan számítható. A tenyészapállatokról szóló minden irat: marhalevél, [fedezési engedély, községekkel kötött szerződések stb.] mind a vizsgáló bizottságnak felmutatandók. Minden egyéb tudnivalót a felragaszos hirdető lapok közölnek.

— Krplivnik. Jól sikerült színmű-előadást rendezett — Gálóssy G. József vezetése és szíves közreműködése mellett — február 19.-én este a közbirtokossági vendéglő fogadó termében, a krplivniki Önk. Tűzoltó Egyesület műkedvelő csoportja. Színe került: „Hej, de szép a lakodalom” című 3 felvonásos népszínmű. Szerepeltek benne: Luthár Ernő, Baki Irén, Skerlák Ferenc, Gál Etelka, Gál Jenő, Pomgrác Margit, Horváth Karolina, Könyny Dező, Guitman Jenő, Könyny Karolina, Luthár Ödön és Gál Kálmán. A krplivniki Ö. T. E. ezuton is a leg-hálásabb szívvel adózik úgy a helybéli, mint a zomszédos községekből érkezett nagyszámú vendégének, különösképen Hodos község összes intelligenciájának s még mindazoknak, kik vagy anyagi, erkölcsi, vagy bármilyen tekintetben szívesek voltak oly szép nívóra emelni a műelőadás értékét.

Rendezőség.

— Légi forgalom Zagreb és Beograd között. Zágrebba megérkezett Párisból a második gép, — a „Zagreb” nevű, — mely a légi forgalmat fogja szolgálni Zagreb és Beograd között. Az ünnepélyes megnyitás 15. én volt, a gépek reggel nyolcz órakor indultak útjukra. Az útasok a borongáji és a bezsanijai repülőtereken szállnak le s innen autóbuszok szállítják a városba az útasokat. Az úti költség hatszáz dinár, retur jegy ezerszáz dinár. Az utazás tehát repülőgépen olcsóbb nyolczvan dinárral, mint a gyorsvonat első osztályán. Minden utas vihet magával tizenöt kilogramm podgyaszt is. Csomagszállítás is van ötven kilóig. Öt kilóig 18 dinár a díj, azon fölül emelkedik. Az első utazáson öt újságíró vett részt. A repülőgép postát is szállít.

— Királyi kegyelem. Milenkó Jován és Zsakula Dragutin annak idején Gracacnál megtámadták a postát, a kocsi és egy vele utazó goszpicsi kereskedőt lelőtték s a postát kirabolták. Tettükért a spliti törvényszék halálra ítélte őket s az ítéletet a felső bíróságok is helyben hagyták. Ófelsége most a két bűnös halálos ítéletét királyi kegyelemmel husz-husz évi fegyház büntetésre változtatta át.

— Két férjű asszony. A szubotical törvényszék hat hónapi börtönrre ítélte B. Ilonát, mert dacára annak, hogy Boszniában már van férje, Szuboticán még egyszer férjhez ment.

— Titokzatos ékszer eltűnés. A prágai amerikai nagykövet palotájában fényes estét adott, melyen több mint száz vendég jelent meg. Ott volt Malovetz — Malovitz Karoline bárónő is, ki egy fényes és drága diadémot viselt, mely brillánsokból és drága kövekből állt. A bárónő egyszerre csak észrevette, hogy ékszere hiányzik, azonban nem akar ezért feltűnést kelteni. Mégis a dolog valahogy kitudódott s nyomott hangulatot okozott az estélyen. A nagykövet nyomban felajánlotta, hogy a bárónő kárát megtéríti, ám a bárónő ezt az ajánlatot nem fogadta el sőt ahhoz sem adta beleegyezését, hogy az ékszer eltűnéséért vizsgálatot indítsanak. Az ékszer értéke több mint száz ezer cseh korona s sorsa felül semmi hír nincs.

— Revolveres urinő. Müller Bódog nyugalmazott százados felesége Budapesten a „Modern kávéházban” revolverrel rálőtt férje állítólagos barátjára Kővágó Adélra, kit vállán megsebesített s azonkívül még kétszer arcul is ütötte. A rendőrség letartóztatta s kihallgatása után átkísérte az ügyészségre.

— Bánya robbanás Amerikában. Ontário államban a Holling Conso iöded aranybánya társaság telepén robbanás folytán tűz támadt egy tárnában, melyben ötven bányász tartózkodott ötszáz méter mélységben. Négy bányászt sikerült kimenteni, a többi valószínűleg ott fogja lelteni sírját bányában, mert kimentésük lehetetlennek látszik.

— Felrobbant egy petroleum finomító gyár Amerikában. Massalmetts államban Everett környékén felrobbant a Beacot Oil Company petroleum finomító gyár. A robbanás folytán tíz munkás meghalt, több mint ötven súlyos égési sebeket szenvedett. A robbanás sok mérföldre érezhető volt, az égő petroleum lángjai pedig szintén óriási távolságra voltak láthatók. Bostonból és más városokból érkezett segítség végre a tüzet elnyomta és a nagy tankokat megmentette.

— Megölte a szeretőjét és a kisgyermekét. Mosonbánfalván Horvát Mátyás tejszövetkezeti alkalmazott, két gyermek atyja, megölte tizenkilenc éves szeretőjét és annak kicsi gyermekét. A leányt felakasztotta, a kisgyermeket a kutba dobta, hogy megszabaduljon tőlük.

— Öngyilkos szereelmes pár. Bécsben a Böchlinstrasse egyik bérházában véres szerelemi dráma játszódott le. Egy huszonkét éves diák és egy husz éves tanuló leány öngyilkosságot követtek el oly módon, hogy előbb a fiu vágta fel a leány ereit a karján, azután a saját ereit metszette fel. Esméletlen állapotban vitték őket kórházba.

— Repülőverseny az oceán felett. Sayag belga nagyiparos több hónapig Amerikában tartózkodott, hogy az Oceán feletti repülés kérdését tanulmányozza. Most hazatért Brüsszelbe s kijelentette, hogy a nyáron repülő-

versenyt fog rendezni Ostenden és Newyork között. A verseny díja elsőnek egy millió belga frank, másodiknak kétszáz ezer-, harmadiknak egy-száz ezer belga frank lesz.

— Szénsztrájk Csehszlovákiában. Az északnyugati cseh szénbányákban sztrájk tört ki, mely veszélyezteti az egész csehszlovák gyáriparat. Az iunvaldi üveggyár már elbocsátotta ötszáz munkását, kétszáz munkásnak felmondott, de ha nem fog szünetet kapni, akkor a munkát teljesen beszünteti. A teplitzi kerület iparvállalatának nagy része szintén felmondott munkásának, habár itt még van csekély szénkészlet.

— Magyaranyu veszettség járvány. Kraljevbrege, Horgoson és Martonoson a macskák és a kutyák között veszettség tört ki s mikor a baj a hatóságoknak is tudomására jutott, akorra már a beteg állatok több egyént és sertést martak meg. Most a hatóságok szigorúan elrendelték, hogy a nevezett három községben az összes macskákat és kutyákat irgalom nélkül pusztítsák el; — azok ellen pedig, akik az eseteket eltitkolták, büntügyi eljárást indítanak. — Szuboticán is két embert mart meg a veszett kutya, kiket azonnali beoltás után rögtön kórházba szállítottak. A kutyát a rendőr agyon lötte s a boncolás megállapította, hogy az állat veszett volt.

— A beográdi kommunista per. A beográdi elsőfoku bíróság nagy kommunista pert tárgyalt, melynek vádlottjai a legkülönbözőbb társadalmi osztályokból valók. Van köztük tisztviselő, kereskedő, iparos, munkás, újságíró stb. A bíróság az államvédelmi törvény alapján öt vádlottat az első szakasz szerint minősülő bűncselekmény miatt öt évi börtönrre ítélte. Nyolc vádlottat hat-hat hónapi fogházra ítélte a bíróság, hat vádlottat felmentett. Voltak három hónapra elítelt fiatal korúak is, kiknek büntetése a vizsgálati fogsággal kiegyenlített s ezek is rögtön elhagyták a bíróság épületét. Az ítélet kihirdetését a közönség csendben hallgatta végig.

— Egy amerikai gyermekgyilkos. A newyorki esküdtszék halálra ítélte egy Edvard William Hickman nevű husz éves fiatal embert, aki elrabolta egy Parker nevű bankigazgató tizenkét éves leányát. Azután megírta a szülőknek, hogy ezeröttszáz dollár váltásdíjért visszaadja gyermeküket. Az atya meg is jelent a kívánt találka helyen, hol egy csomagot nyújtott neki át autóból a gyermekrabló. A kétségbe esett atya átvette a csomagot, mire a rabló az autóval elmenekült, de azután később mégis sikerült elfogni. A csomagban a bankár megtalálta gyermekének feldarabolt holtestét. A gyilkost február huszonhetedikén fogják kivégezni.

K I N O

V MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 26. februara
popoldne ob 3, zvečer ob 8 ur

NAPOLEON

BONAPARTE

U II. dijela.

Dio II.

ALBERT DIEUDONNÉ

VSTOPNINA: Gornje lože
12 Din., spodnje lože 10 Din.,
in II. prostor 5 Din.

Lastnik kina

GUSTAV DITTRICH.

— A rablót megölte a kutya. Vrsacz mellett levő Varadia községben, nagyon érdekes esemény történt. Vonica Pável, hatvan éves gazdálkodó igen takarékos és gazdag ember hírében állott. Úgy tudták róla, hogy a pénzét otthon tartogatja. Nemrég történt, hogy ötvenhat éves felesége csak egyedül volt otthon, mikor is egy erős, ismeretlen férfi toppant be hozzá s veszélyes fenyegetések közben pénzt követelt tőle. Az asszony eleinte vonakodott pénzt adni, de végre is engedett a fenyegetésnek s hajlandó volt megmutatni, hol a pénz. Eközben valahogy jutott annyi ideje, hogy az udvarra vezető ajtót kinyithatta. Most azonnal berohant a házőrző kutya s egyenesen a rablóra vetette magát oly erővel, hogy az a földre esett. Az asszony most kiszaladt, fellármázta a zomszédokat, kik sietve jöttek segítségül. Mire a házba értek, a rabló már élettelen volt, a kutya a torkát kiharapta s így megölte. A rabló kilétét még nem állapították meg.

— Egy kisfiút megölt a pálinka. Jokszimovics Miklós zemuni gazdálkodó István nevű kis fia szülei távollétében elvett egy pálinkás üveget s azt lassan kiürítette. Még egy másik üvegből is akart inni, de már nem volt képes, mert eszméletlenül összeesett s másnap alkoholmérgezésben meghalt. A gondatlan szülők ellen megindult a vizsgálat.

— Csecsemő a kutya szájában. Budapest, az Angyalöldön a Bulcsu utcában egy farkaskutya szaladt, szájában egy véres csomag volt. Egy rendőr elfogta s a csomagot elvéve, látta, hogy abban egy csecsemő holtteste van, mely még meleg, tehát nem igen régen lehetett a kutyanál. Az orvosi vizsgálat szerint a kis test még élve jutott a kutya birtokába. A rendőrség az ügyben igen szigorú vizsgálatot indított.

— Öt halálra ítélt rab megszökött. A bihácsi fogházból néhány nappal ezelőtt megszökött öt halálra ítélt rab. A tömeges szökés miatt most a fogház igazgatóját nyugdíjazták.

TORMA.

„Mondja, miért nem sietett maga annak a vízbe fulónak a segítségére? Hisz könnyen megmenthette volna!”

„Kérem, én hírlap tudósító vagyok, nekem az egészet végig kellett nézmem, hogy megirhassam lapomnak a vízbefuladását!”

* * *

Egy faluban meghalt a hárangozó.

A kántor megkérdezte a favágó cigányjától, hogy vállalná el a harangozást?

„Nem én, kenyergem, meszter Úram! Filek én a kétélőt!”

* * *

Grün: Mondjon Blau, hogy magánál egy moszkahal?

Blau: Öt khorona!

Grün: Nü, öth khorona, — a Fuksznál csak négy khorona!

Blau: Hát vegyen ott!

Grün: De ott kifogyott!

Blau: Zaj! Majd ha nálam is kifogy, akkor majd két korona lesz az ára!

* * *

Vasuti áthelyezések.

A kápláni vasuti tisztviselőket áthelyezték Félegyházra, a félgyháziakat Kétegyházára, a kétgyháziakat Püspökladányra, a püspökladányiakat Érsekújvárra, az érsekújváriakat Pápára, a pápaiakat Menyházára.

KÖZGAZDASÁG.

Mennyi bélyeg kell a számlára? A most folyó bélyeg razzikák során több oldalról felmerült az a kérdés, hogy miképp kell a szaldirozott, fizetve, plačano, jelzéssel átírt számlákat felbélyegezni. Tájékoztatásul közöljük, hogy magán személyek s vállalatok részére kiállított ilyen számlák után külön nyugtábélyeg nem jár, hanem csak a rendes számla bélyeg száz dinárig tíz para, ezen felül husz para. Közhatóságokhoz, vagy állami intézményekhez be-

nyújtott számlákra azonban az illetéktörvény 34. tétele szerint a számla összege után még felszáték nyugtábélyek is jár.

Kell e kisiparosnak és kiskereskedőnek bélyegzett könyvet vezetni. A most folyamatban levő bélyeg szemléknél sok helyütt követelik a kisiparostól, szatócsoktól s hasonló a kisiparkörét meg nem haladó egyéb iparengedélyek birtokosaitól, hogy az egyedüli ugynevezett smirbuhot is bélyegeztessék le. Az illetéktörvény 167 tétele s ennek végrehajtására kiadott utasítása 134 § világosan megmondja, hogy csak a bejegyzett cégek és a kisipart meghaladó üzletek tulajdonosai tartoznak könyveket vezetni s azokat lebélyegeztetni. Akit tehát megbüntettek, jogosan élhetnek főlebbezással. Sok helyen még a régi rezsim alatt lebélyegzett könyvet használnak, miután még van benne hely. Ezeknek utánbélyegzése sem kötelező, miután a pénzügyminiszter illetékevezérigazgatóságának 84.303—1923. évi rendelete kimondja, hogy ezen könyvek vezethetők, amíg meg nem telnek, minden pótbélyegzés nélkül.

Magyarországon valorizálják az életbiztosításokat. A magyar pénzügyminiszter az egységes párt legutóbbi konferenciáján kijelentette, hogy az életbiztosítási kötvényeket valorizálni fogják. Egyelőre 5%-os aranyvalorizáció van tervbevéve, azonban lehetséges, hogy ennél magasabb összeget fognak az egyes társaságok kifizetni. A biztosító-társaságok birtokában levő hadikölcsön hozadékát szintén valorizációs célokra használják fel és ennek következtében kilátás van az 5%-os valorizációs kvóta fel-emelésére.

A pénzügyminiszter kölcsöntárgyalásait nem tartják befejezettnek. A beográdi gazdasági életvezetői úgy tudják, hogy a Londonban megkötött ötvenmillió fontos kölcsön még nincs parafálva véglegesen. Beográdi gazdasági körökben igen nagy elkeseredést okoztak pénzügyminiszternek azok a kijelentései, a melyek a kölcsön visszafizetésének feltételeiről szólnak. Sokat beszélnek arról, hogy a kölcsön felhasználására és az annuitások visszafizetésének az ellenőrzésére a kölcsönadó bankok egy angol kommisszárt akarnak Beográdba küldeni. Eddig az államnak évente nyolcmillió dinárt kellett a különféle annuitások címén fizetni. Ezentúl, ha a vasut, a forgalmi adóbevételek, a monopólium, és a vámbevételek szolgálnak majd az új kölcsön visszafizetésének a fedezésére, akkor az állami költségvetés fele szolgál majd fedezetül. A forgalmi adó lekötésében már is el van

áulva a kormánynak az a szándéka, hogy ismét újabb adóemelésre gondol és nem gondol arra, hogy a legeilenszenvesebb adónemet, — mely megbénítja a gazdasági életet — megszüntesse.

A kölcsön feltételek között szerepel még ez is, hogy Jugoszláviának át kell térnie az arany valutára. Ezt különösen az angolok követelték. Már pedig most ez is nehézségekbe ütközik.

KERESKEDELEM.

Áru:

M. SOBOTA február 24.				
100 kg.	Buza	Din.	305—	315
»	Rozs	»	305—	
»	Zab	»	225—	
»	Kukorica	»	200—	225
»	Köles	»	225—	
»	Hajdina	»	250—	
»	Széna	»	50—	65
»	Bab cseres.	»	450—	500
»	vegyes bab	»	350—	
»	Krumpli	»	75—	100
»	Lenmag	»	370—	380
»	Lóhermag	»	1800—	1900

M. SOBOTA február 24.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7.—	8.—	9.—	10.—
Üsző	7.—	7:50	8:50	9.—
Tehén	4.—	5.—	7.—	8.—
Borju	—	—	10.—	12.—
Sertés			17.—	17:50
Zsir I-a			23.—	28.—
Vaj				80.—
Szalonna			—	24.—
Tojás 1 drb.				1.—

Pénz.

1 Dollár	= Din.	56:70
1 Pengő Budapest	= »	10.—
1 Schil. Bécs	= »	7:99
1 Kor. Praga	= »	1:67
1 Lira	= »	2:46
Zürichben 100 Din	=	9.135 sfrk.

Megérkeztek a legújabb nyári divatlapok kaphatók

IZIDOR HAHN

papirkereskedésében

MURSKA SOBOTA.

Nagyban! Kicsinyben!

Varrógépek
Írógépek
Kerékpárok és
Alkatrészek
valamint Gummik
jó és szolid kivitelben kaphatók

Nemecz János

vaskereskedésében

Murska Sobota.

Árverés

lesz február 27.-én d. e. 9 órakor

Turk Florián

lendva-uccai boltjában. Eladatnak: ruhaszövetek, vászon, áruk, harisnyák, kávé, só, fűszerárak s a bolt berendezés.

Eladó

hengerszék $\frac{3}{4}$ es teljes föl-szereléssel és egy MAR-SCHALL lokomobil 8-as, megtekinthető Krplivnik pri Hodoši, bővebb felvilágosítást ad Németh Mačkovcén.

ÁLLANDÓAN KAPHATÓK:

Szalona kg-ja Din 24.-
Zsir " " 23-28
Háj " " 26.-
Tőpörtő, kolbász stb. stb.

BENKO mézárászékben
MURSKA SOBOTA.

SZNEJÉ i MLADO'ZENCI!

Prve kak szi szpokupujete vase potrebscine za 'zenitev poglednite v trgovino A. KIRALY M. Sobota, glavni trg. gde je velika zaloga i zbera v korinaj vencov, slarov za sneje, strumfle in vsze drobno blago kaj sze pri tej prilikai noca.

Velika zaloga 'zenszki kracsdkov i rznno traletno i drobno blago. Szolidna posztr'zba! Niszike oene!

A. KIKÁLY

trg. Klobuki perilom in kratkim blagom
MURSKA SOBOTA.
Glavni trg. Bergerova hisa

Vsakovrstne sirove
in svinjske kože

k u p u j e

po najvisji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.